

De la ce dată se aplică prevederile Regulamentelor 883/2004 și 987/2009?

Regulamentele 883/2004 și 987/2009 sunt direct aplicabile începând cu data de 1 mai 2010.

Noile Regulamente se aplică în toate statele membre UE?

Da, noile Regulamente sunt aplicabile în toate statele membre UE, dar și în Islanda, Norvegia, Liechtenstein, precum și în Elveția.

Am lucrat timp de 15 ani în România. În ultimul an am lucrat legal în Spania dar angajatorul m-a anunțat că voi fi disponibilizat. Pot să primesc ajutor de șomaj în Spania?

Da, conform prevederilor comunitare, ajutorul de șomaj se acordă în statul în care v-ați desfășurat ultima activitate, în cazul dvs. în Spania. Pentru acordarea ajutorului de șomaj trebuie să vă adresați SPEE-ului din localitatea în care aveți reședința. În mod similar, dacă ați fi lucrat în alt stat membru și ați fi fost disponibilizat, ar fi trebuit să vă adresați instituției competente în materie de șomaj din statul respectiv, de regula instituția locală de care aparțineți cu reședința.

Am lucrat timp de 6 luni în Irlanda. Imediat după încetarea contractului de muncă, am solicitat ajutor de șomaj, dar instituția irlandeză mi-a respins cererea pe motiv că perioada în care mi s-au reținut contribuții de șomaj în Irlanda nu este suficientă pentru a primi ajutorul de șomaj. Cum trebuie să procedez în acest caz, mă pot întoarce și pot beneficia de ajutor de șomaj în România? Menționez că înainte de plecarea în Irlanda, am lucrat timp de 7 ani în România, dar intenția mea este să rămân în Irlanda.

Nu, nu puteți beneficia de ajutor de șomaj în România pentru că acest tip de prestație se solicită, de regulă, în statul în care ați lucrat și ați fost asigurat înainte de pierderea locului de muncă (în cazul dvs. Irlanda). În schimb, puteți beneficia de prevederea europeană referitoare la totalizarea perioadelor de asigurare. În acest scop, veți contacta agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă de care aparțineți cu domiciliul sau reședința (după caz, agențiile județene - AJOFM, sau agenția Municipiului București - AMOFM) și veți solicita formularul U1 sau E 301 în care agenția teritorială va certifica că ați realizat o perioadă de activitate și de asigurare pentru șomaj de 7 ani în România. Pe baza acestui formular, perioada contributivă realizată în România se va cumula cu perioada contributivă din Irlanda și astfel poate fi îndeplinită condiția stagiului minim de cotizare pentru șomaj prevăzut de legislația irlandeză.

Trebuie să ajung în țară pentru a solicita formularul care certifică perioadele de asigurare din România?

Nu, nu trebuie să vă deplasați special pentru a solicita formularul. Acesta poate fi solicitat personal dacă sunteți în țară, dar și prin scrisoare trimisă prin poștă pe adresa agenției teritoriale de care aparțineți cu domiciliul/reședința, sau pe adresa Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) în calitate de organism de legătură. De

asemenea, poate fi solicitat agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă direct de către instituția irlandeză sau prin intermediul ANOFM. Datele de contact necesare sunt afișate pe site-ul nostru.

Trebuie să transmit și alte documente pentru a primi formularul care atestă stagiul de cotizare din România?

Da, cererea prin care dvs. solicitați eliberarea formularului respectiv trebuie să fie întotdeauna însoțită de o copie a cărții de identitate sau a pașaportului românesc, precum și de o copie a carnetului de muncă pentru perioadele de activitate desfășurate până la data de 1 ianuarie 2011. În cazul în care ați lucrat în România ulterior acestei date, trebuie să prezentați copia adeverinței de vechime de la fostul angajator, sau, după caz, foștii angajatori. Aceste documente sunt absolut necesare pentru identificarea și certificarea perioadelor de asigurare pentru șomaj. Și nu uitați: în cazul în care nu sunteți în România pentru a ridica personal formularul, în cerere trebuie să indicați adresa postală la care doriți să vă fie expediat acesta.

Cum pot să transmit cererea și documentele necesare pentru certificarea stagiului de cotizare?

Dacă sunteți în România, vă recomandăm să trimiteți solicitarea dvs. și documentele menționate direct agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă de care aparțineți cu domiciliul sau reședința; dacă sunteți în alt stat membru, puteți folosi aceeași modalitate sau le puteți transmite ANOFM, prin poștă, la următoarea adresă:

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

Direcția Relații Internaționale, Eures și Mediere

Str. Avalanșei nr. 22 - 24, sector 4, 040303 București

România

sau, prin e-mail, la adresa: adriana.pert@anofm.ro sau anca.dan@anofm.ro

Am lucrat 4 ani în Cipru, dar am fost disponibilizat și, având în vedere faptul că nu mi-am găsit un loc de muncă în această țară, intenționez să mă întorc în România. Pot primi ajutor de șomaj în România?

Pentru a putea beneficia de ajutor de șomaj în România, trebuie să lucrați și să fiți asigurat pentru șomaj după reîntoarcerea în țară, chiar dacă numai pentru o perioadă scurtă. Presupunem, de exemplu, că, după reîntoarcerea în România, lucrați 3 luni în baza unui contract de muncă pe perioada determinată. După încetarea contractului puteți solicita acordarea ajutorului de șomaj în România deși perioada de asigurare pentru șomaj realizată potrivit legislației române este mai mică (3 luni) decât stagiul minim de cotizare pe care trebuie să îl realizați pentru a primi ajutor de șomaj (12 luni în ultimele 24 de luni care preced intrarea în șomaj). Într-un astfel de caz, perioada contributivă de 3 luni realizată în România se va totaliza cu perioada contributivă de 4 ani realizată în Cipru și certificată prin formularul E 301 sau U1 eliberat de instituția competentă din această țară și astfel va fi îndeplinită condiția stagiului minim. Vă rugăm să rețineți însă că, pe lângă

această condiție, trebuie să îndepliniți toate celelalte condiții prevăzute de legislația română pentru acordarea ajutorului de șomaj.

Perioadele de activitate și de plată contribuții pentru șomaj în Cipru se pot dovedi cu documente emise de angajator?

Nu, în nici un caz, trebuie să vă fie foarte clar că singurele documente care certifică perioadele de activitate și asigurare pentru șomaj realizate într-un stat membru și sunt luate în considerare în vederea stabilirii dreptului la ajutor de șomaj în alt stat membru sunt formularele europene stabilite în acest scop și emise de instituțiile competente în materie de șomaj din statul în care ați lucrat și ați fost asigurat.

Trebuie să solicit eu acest formular sau îl poate solicita agenția teritorială care se ocupă de dosarul meu de șomaj?

Demersurile de obținere a formularului de la instituția competentă din Cipru (sau, după caz, din orice alt stat membru în care ați lucrat) se pot face fie de către dvs. contactând direct instituția respectivă, fie de către AJOFM/AMOFM, sau prin intermediul ANOFM, la solicitarea dvs. Este de preferat însă să solicitați dvs. acest formular înainte de întoarcerea în țară pentru a evita timpul mai lung de așteptare pe care îl implică uneori corespondența între instituțiile competente ale statelor membre și care poate conduce la stabilirea cu întârziere a dreptului dvs. la ajutor de șomaj (în absența acestui formular).

Dacă obțin ajutorul de șomaj în România prin totalizarea perioadelor de asigurare, cum se stabilește durata perioadei de indemnizare pentru șomaj și suma pe care o primesc ca ajutor de șomaj?

În acest caz, dreptul la ajutor de șomaj se va stabili în conformitate cu legislația română. Perioada de indemnizare se stabilește în raport cu stagiul de cotizare pentru șomaj constituit prin totalizarea perioadelor contributive realizate în România și în alt stat membru. În schimb, la stabilirea cuantumului ajutorului de șomaj nu se va lua în considerare salariul sau venitul pe care l-ați obținut în celălalt stat membru, calculul se va face pe baza salariului/venitului pe care l-ați primit/realizat pentru ultima activitate din România. În mod similar, dacă solicitați acordarea ajutorului de șomaj în statul membru în care v-ați desfășurat ultima activitate, durata perioadei de indemnizare și cuantumul ajutorului de șomaj se vor stabili potrivit legislației statului membru respectiv.

Care sunt formularele europene prin care se certifică informațiile referitoare la membrii de familie?

Formularul E 302 sau formularul U006. Acesta din urmă nu circulă însă decât între instituții, ceea ce înseamnă că instituția care vă stabilește dreptul la șomaj îl va solicita ANOFM sau AJOFM. Persoana interesată poate însă să solicite direct la AJOFM/AMOFM sau ANOFM formularul E 302.

Unde trebuie să mă adresez pentru a obține unul din aceste documente atunci când membrii de familie au domiciliul în România?

Ca și în cazul documentelor care certifică perioadele de asigurare realizate în România, solicitarea dvs. pentru formularul E 302 va fi adresată direct agenției teritoriale pentru

ocuparea forței de muncă de care aparțineți cu domiciliul sau reședința, sau va fi adresată ANOFM folosind modalitățile și coordonatele indicate mai sus.

Trebuie să transmit și alte documente în vederea obținerii formularelor E 302 sau U006?

Da, întrucât ANOFM și agențiile teritoriale nu dispun în mod direct de toate informațiile referitoare la membri de familie, pe lângă solicitarea de eliberare a formularului respectiv în care trebuie menționați membrii de familie cu domiciliul în România care vor figura în formular, trebuie să transmiteți întotdeauna și copii ale documentelor care atestă calitatea de membru de familie, precum și natura și cuantumul veniturilor realizate de membrii de familie. Acestea sunt, în principal:

- copii ale cărților de identitate din România, ale dvs. și ale membrilor de familie vizați în solicitarea dvs., și, de la caz la caz, certificat de căsătorie (în cazul soțului/soției), certificat de naștere (în cazul copiilor);

Pentru atestare venituri:

- copie contract individual de muncă sau adeverință de salariat de la angajator (dacă membrul de familie este salariat)
- decizie de pensionare și ultimul talon de pensie (dacă membrul de familie beneficiază de o pensie, indiferent de natura acesteia - pensie de invaliditate, pensie pentru limită de vârstă, etc.)
- copie a ultimului cupon de plată a alocației de stat pentru copii
- adeverință de la unitatea de învățământ atunci când copiii urmează o formă de învățământ, în care să se precizeze dacă elevul/studentul beneficiază sau nu de bursă.
- în situația membrilor de familie majori, fie că realizează sau nu realizează venituri în România, este necesară și copia adeverinței eliberată de administrația financiară sau primărie, prin care se certifică, după caz, fie că realizează alte venituri (pe lângă cele menționate mai sus în funcție de situația specifică membrului de familie) și cuantumul acestora, fie că nu realizează nici un fel de venituri în România

Atunci când formularul nu este solicitat de către dvs., ci prin intermediul instituției din statul membru în care vi se stabilește dreptul la ajutor de șomaj, trebuie să depuneți documentele mai sus menționate la instituția respectivă pentru a fi transmise împreună cu cererea de obținere a formularului respectiv.

Rețineți că, în funcție de situația familială specifică, agenția teritorială competentă pentru eliberarea formularului vă poate solicita și alte documente pe lângă cele menționate mai sus.

Beneficiez de ajutor de șomaj în Italia și intenționez să mă întorc în România. Pot să transfer ajutorul de șomaj din Italia în România?

Da, transferul (exportul) ajutorului de șomaj este posibil în scopul de a vă căuta un loc de muncă în alt stat membru, dar numai cu acordul instituției italiene și numai cu respectarea anumitor condiții:

- timp de 4 săptămâni de la intrarea în șomaj veți rămâne la dispoziția instituției italiene

- după această perioadă, veți solicita instituției italiene să autorizeze „exportul” ajutorului de șomaj în România pentru a căuta un loc de muncă
- instituția italiană vă va înmâna documentul U2 în care se precizează perioada în care beneficiați de exportul ajutorului de șomaj, data limită până la care trebuie să vă înregistrați ca persoană în căutarea unui loc de muncă la agenția teritorială de care aparțineți cu domiciliul/reședința, data limită până la care s-a autorizat exportul. Termenul de înregistrare este de maximum 7 zile de la data la care instituția din Italia a autorizat exportul.
- în perioada în care sunteți înregistrat ca persoană în căutarea unui loc de muncă în evidența agenției teritoriale, trebuie să vă supuneți controalelor organizate de aceasta și să respectați obligațiile care vă revin potrivit legislației române
- dacă mai aveți dreptul să primiți ajutor de șomaj în Italia după ce se încheie perioada autorizată de export, trebuie să vă asigurați că vă întoarceți în Italia înainte sau cel mai târziu la data la care expiră perioada autorizată. Întârzierea conduce la pierderea dreptului de a beneficia în continuare de ajutor de șomaj.

Cum se face plata ajutorului de șomaj în perioada autorizată de exporta prestației în România?

Plata se va face direct de către instituția competentă (în exemplul nostru instituția din Italia) în conformitate cu modalitățile specifice pe care le utilizează această instituție, cel mai probabil pe card (coordonatele bancare vor fi comunicate instituției competente înainte de plecare). Efectuarea plății este condiționată de schimbul de informații între cele două instituții cu privire la situația dvs. (dacă sunteți înregistrat ca persoană în căutarea unui loc de muncă, dacă vă respectați obligațiile, dacă vă căutați activ un loc de muncă, etc). Nerespectarea obligațiilor și a procedurilor de control pe care le organizează agenția teritorială în perioada exportului poate conduce la suspendarea sau încetarea plății ajutorului de șomaj acordat de instituția din Italia. Trebuie să rețineți că prevederea referitoare la exportul ajutorului de șomaj dintr-un stat membru în alt stat membru are drept scop facilitarea activității de căutare a unui loc de muncă și, în acest context, aveți anumite obligații pe care trebuie să le respectați cu strictețe.

Dacă în această perioadă reușesc să găsesc un loc de muncă în România, sau să desfășor o activitate independentă, pot primi în continuare ajutorul de șomaj din Italia?

Nu, într-un astfel de caz agenția teritorială va informa imediat instituția din Italia care va acționa în sensul suspendării sau încetării plății ajutorului de șomaj în funcție de prevederile legislației italiene. Agenția teritorială are obligația de a comunica instituției din Italia orice fapte care ar putea modifica dreptul dvs. la plata ajutorului de șomaj.

Pentru ce perioadă se aprobă transferul ajutorului de șomaj dintr-o țară în alta?

Pentru o perioadă de 3 luni, cu posibilitatea extinderii acesteia, la solicitarea dvs., la maximum 6 luni.

Rețineți însă că durata autorizată a perioadei de „export” a ajutorului de șomaj depinde de durata perioadei în care aveți dreptul să beneficiați de acest ajutor, stabilită conform legislației din statul membru respectiv. Să presupunem că aveți dreptul să primiți ajutor de șomaj în Irlanda pentru o perioadă totală de 6 luni. Timp de 5 luni rămâneți la dispoziția serviciilor de ocupare din Irlanda, după care decideți să solicitați exportul

ajutorului de șomaj în România pentru a vă căuta aici un loc de muncă. Într-o astfel de situație, instituția din Irlanda va autoriza exportul pentru o perioadă de maximum 1 lună.

Extinderea perioadei de export a ajutorului de șomaj de la 3 luni la maximum 6 luni este obligatorie pentru toate statele membre?

Nu, decizia de extindere a perioadei de export aparține în totalitate instituției care vă plătește ajutorul de șomaj. Este posibil ca instituțiile competente din unele state membre să autorizeze de la bun început exportul ajutorului de șomaj pentru perioada maximă de 6 luni în timp ce instituții din alte state membre să autorizeze extinderea de la 3 la 6 luni în funcție de anumite criterii. De asemenea, este posibil ca în unele state membre instituțiile competente să nu autorizeze exportul decât pentru maximum 3 luni, fără posibilitate de extindere.

Dacă, după expirarea perioadei de 3 sau 6 luni, mai am dreptul la ajutor de șomaj în Italia, pot primi acest ajutor în continuare?

Da, dar așa cum precizam anterior, cu condiția să vă reîntoarceți și să vă puneți la dispoziția instituției competente înainte sau cel târziu la data expirării perioadei pentru care s-a autorizat exportul ajutorului de șomaj. În caz contrar, veți pierde orice drept la plata ajutorului de șomaj, cu excepția situației în care instituția competentă apreciază că ați avut motive întemeiate pentru întârziere.

Dacă sunt șomer în România pot solicita exportul ajutorului de șomaj în alt stat membru UE?

Da, bineînțeles, toate prevederile descrise mai sus se aplică în mod similar indiferent de statul membru în care primiți ajutorul de șomaj și indiferent de statul membru în care doriți să vă căutați un loc de muncă. Rețineți că agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă din România autorizează exportul ajutorului de șomaj în alt stat membru pentru o perioadă inițială de maximum 3 luni. Extinderea perioadei de la 3 la maximum 6 luni se va face la cererea dvs, transmisă agenției teritoriale la coordonatele indicate de aceasta (poștă, fax sau e-mail) înainte de expirarea celor 3 luni. Nu uitați însă că durata perioadei de export extinse este condiționată de durata perioadei în care mai aveți dreptul să beneficiați de ajutor de șomaj. De exemplu, dacă după epuizarea primelor 3 luni de export nu mai aveți dreptul să primiți ajutor de șomaj decât pe o perioadă de, să presupunem, 1 lună, extinderea se va face pentru maximum 1 lună.

Am ocazia să mă angajez la o companie din Ungaria. Activitatea se va desfășura într-o zonă de frontieră aproape de domiciliul meu din România, deci în fiecare zi mă voi întoarce acasă, nu voi avea o reședință în Ungaria. Dacă îmi voi pierde locul de muncă, unde mă adresez pentru a primi ajutorul de șomaj?

Într-un astfel de caz, dvs. aveți calitatea de lucrător frontalier în sensul definiției stabilite în Regulament, respectiv o persoană care domiciliază într-un stat membru, dar își desfășoară activitatea în alt stat membru de unde se întoarce în fiecare zi, sau cel puțin o dată pe săptămână, în statul de domiciliu. Prin urmare, deși contribuțiile pentru asigurări de șomaj se vor plăti în Ungaria, pentru a beneficia de ajutor de șomaj trebuie să vă puneți la dispoziția instituției competente din statul de domiciliu, mai exact la dispoziția agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă de care aparțineți cu domiciliul din

România. Astfel, veți beneficia de ajutor de șomaj potrivit prevederilor legislației române, bineînțeles în măsura în care îndepliniți condițiile pentru acordarea dreptului. Pentru ca agenția teritorială să examineze dacă aveți sau nu dreptul să primiți ajutor de șomaj, trebuie să solicitați instituției competente din Ungaria formularul U1 (sau E 301) care certifică perioadele de asigurare pentru șomaj realizate în perioada în care v-ați desfășurat activitatea în această țară. Formularul va fi prezentat agenției teritoriale. Dacă informațiile menționate în formular nu sunt suficiente pentru a examina condițiile de deschidere a dreptului, agenția teritorială va contacta instituția competentă din statul de angajare pentru obținerea tuturor informațiilor pe care le consideră necesare.

Prevederile referitoare la șomaj ale noilor Regulamente se aplică și persoanelor fizice autorizate să desfășoare activități independente?

Da, prevederile celor două Regulamente europene sunt aplicabile atât salariaților, cât și lucrătorilor independenți, bineînțeles în măsura în care aceștia au fost asigurați pentru șomaj.